

Muskö kyrka

Antikvarisk kontroll vid fasadrenovering, Muskö kyrka, Muskö socken,
Haninge kommun, Sörmlands län

Kersti Lilja

Rapport 2004:17

Muskö kyrka

Antikvarisk kontroll vid fasadrenovering, Muskö kyrka, Muskö socken,
Haninge kommun, Sörmlands län

Kersti Lilja
Rapport 2004:17

Rapporten finns i PDF-format på adressen
stockholms.lans.museum

 STOCKHOLMS LÄNS MUSEUM

Box 6176 102 33 Stockholm
Tel 08-690 69 60 Fax 08-32 32 72
Besöksadress: Klarahuset, Sabbatsbergsvägen 6
Hemsida stockholms.lans.museum

© Stockholms läns museum
Produktion: Stockholms läns museum

Allmänt kartmaterial: Lantmäteriverket. Medgivande 97.0133

Stockholm 2004

Innehåll

Sammanfattning av utförda åtgärder	6
Administrativa uppgifter	6
Byggnadshistorik med relevans för ärendet	6
Utförda åtgärder	7
Avvikelser från arbetshandlingar	7
Kulturhistorisk bedömning av utförda åtgärder	7

Sammanfattning av utförda åtgärder

Muskö kyrka har under sommaren 2004 genomgått fasadrenovering. Renoveringen har omfattat ommålning av kyrkans träfasader och dörrar samt renovering av fönster. Gravkappellets spritputs har efter rengöring renoverats och avfärgats.

Administrativa uppgifter

Objekt: Muskö kyrka
Socken: Muskö
Kommun: Haninge
Landskap: Sörmlands län
Arbetshandlingar: Arkitekt Stensson AB, M2 Arkitekter AB, 2003-05-15 B
Länsstyrelsens beslut: 433-03-36893
Byggherre/beställare: Västerhaninge-Muskö församling
Bygglédare/arkitekt: Arkitekt Stensson AB, M2 Arkitekter AB
Huvudentreprenör: OA. Nordström bygger AB
Underentreprenörer: Larsson Örnmark målerifirma AB, Ulf Stadig Murkonsult, LB-glas, Västerhaninge.
Antikvarisk kontrollant: Kersti Lilja, Stockholms läns museum
Byggnadstid: April – augusti –04.
Antikvarisk slutbesiktning: 2004-08-20

Byggnadshistorik med relevans för ärendet

Dagens kyrkobyggnad uppfördes år 1877, på platsen för en äldre kyrkobyggnad, vilken troligen var uppförd på 1630-talet. Kyrkobyggnaden är byggd i trä och bevarar ett gravkor från den äldre byggnaden. Gravkoret är uppfört i tegel under 1700-talets senare del.

1877 års kyrka hade innan en renovering år 1952 en liggande brädfodring under fönstren, i övrigt stående locklistpanel. Fasaderna var ljusa, troligen vita. Taket var plåttäckt.

Vid renoveringen år 1952 ersattes tidigare brädfodring och panel av dagens locklistpanel, vilken målades med ockragul linoljefärg. Vit linoljefärg under den gula kan vara vit grundfärg från samma tid eller så har panelen återanvänts. Gravkoret avfärgades samtidigt i en brutet vit kalkfärg och plåttäckningen på taket ersattes med dagens betongtegel. Befintliga fyllningsdörrar ersatte 1800-talets fyllningsdörrar. 1952-års dörrar var ursprungligen målade i en röd kulör (troligen ädelträimitation).

Någon gång under 1900-talets sista decennier målades kyrkobyggnadens fasader med en gråvit alkydoljefärg och gravkoret målades med en blåvit akrylat färg.

Utförda åtgärder

Kyrkobyggnadens träfasader rengjordes varefter de målades med brutet vit linoljefärg (Engwall & Claesson). Gravkorets färgskikt avlägsnades varefter de slammades och avfärgades med ren kalkfärg i brutet vit. Kyrkans entrédörrar lagades, lösa lister fästes varefter de rengjordes från löst sittande färg och målades med grågrön linoljefärg (Engwall & Claesson). Samtliga fönster kittades om varefter de målades med en ljusgrå linoljefärg (Engwall & Claesson). Följande kulörer har använts:

Fasadfärg (träpanel): Fribruten. Till 15 liter vit linoljefärg har använts 300 gr guldockra och 50 gr grön umbra.

Fönsterbågar: Kulörbeteckning: 5A-30 (RAÄ). Pigment: Grön umbra.

Dörrar: Kulörbeteckning: 2A-GN83 (RAÄ). Pigment: Kromoxidgrönt.

Gravkapell (spritputs): Kulörbeteckning: 94:2 ("Kalkfärg 90"). 25 kg kalkpasta, 70 gr 94 guldocker

Avvikelser från arbetshandlingar

Vid fasadrenoveringen av kyrkan underhållsmålades byggnadens stuprör med järnoxidsvart linoljefärg och byggnadens sockel ströks med kalltjära. Runt gravkapellet borttogs buskar. Åtgärderna betraktas som underhåll.

Kulturhistorisk bedömning av utförda åtgärder

Arbetena har utförts i enighet med antikvariska krav och Länsstyrelsen beslut.

Länsmuseet framförde att kyrkans stuprör av antikvariska skäl borde målas ljusa, i fasadernas färg, istället för svart. Församlingen valde ändå att underhållsmåla stuprören i svart. Enligt äldre fotografier av kyrkan var stuprören dock mörka före 1950-års renovering. Eventuellt kan stuprören på äldre fotografier vara av koppar.

Muskö kyrka före fasadrestaurering. Foto; Kersti Lilja juni 2003.

Gravkapellet på Muskö kyrka före restaurering. Foto; Kersti Lilja juni 2003.

Detaljbild av kyrkans locklistpanel före restaureringen. 1950-talets gula fasadfärg syns under den flagnande vitgråa alkydoljefärgen. Foto: Kersti Lilja juni 2003.

Gravkapellet under arbetena. Foto: Kersti Lilja juni 2004.

Kyrkan efter fasadrestaureringen. Foto: Kersti Lilja augusti 2004.

Kyrkan efter fasadrestaureringen. Foto: Kersti Lilja augusti 2004.